Het opstellen van de verschillende belastingverordeningen zit op dit moment in de afrondende fase. Conform de bestendige gedragslijn passen wij het IMOC inflatie percentage van 2,8% toe op al onze tarieven voor het begrotingsjaar 2023. In principe vindt er besluitvorming over de belastingverordeningen plaats door de gemeenteraad in de raadsvergadering van 13 december a.s..

In 2020 is DIFTAR ingevoerd in Borne en de kengetallen rondom aanbiedingen zijn nu over ruim 2 jaar in beeld. Geconcludeerd kan worden dat de burgers van Borne de afvalscheiding erg serieus oppakken. Dit blijkt uit het veel beperkter aanbieden van restafval dan begroot. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in forse onttrekkingen uit de voorziening reiniging. Als er door de gemeenteraad wordt besloten alle tarieven inflatoir aan te passen dan zal dit er toe leiden dat de voorziening in 2024 negatief zal zijn op basis van huidige inzichten. De besluitvorming door de gemeenteraad vindt plaats voor de tarieven 2023, maar het is raadzaam nu reeds voor te sorteren op toekomstig te verwachten effecten.

Hierbij wordt u een drietal scenario's ten aanzien van de reinigingsheffing 2023 en verder voorgelegd.

Vertrekpunt:

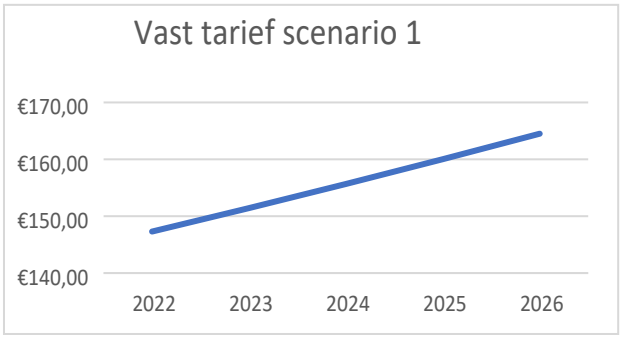
- Er wordt recht gedaan aan het principe 'de vervuiler betaalt'.;
- Aan het principe 100% kostendekkendheid wordt niet getornd. Er worden dus geen algemene middelen gebruikt om het tarief te drukken of de voorziening op peil te brengen.;
- De voorziening reiniging wordt ingezet om de schommelingen op te vangen en niet primair om het tarief te dempen. Insteek voor de voorziening reiniging is dat deze een minimum omvang zou moeten hebben. Er is een minimumbedrag genoemd van 0,4 mln. in de voorziening. Dit zouden we aan kunnen scherpen in een geactualiseerde versie van de Nota reserves en voorzieningen. Hierbij kan de lijn ook gekozen worden om jaarlijks de reserves en voorzieningen bij de jaarrekening te actualiseren. Gelet op de omvang van de lastenkant van reiniging (afgerond 3 mln.) zouden we uit kunnen gaan van een bandbreedte tussen 15% en 30%. Dit betekent een ondergrens van 0,45 mln. en een bovengrens van 0,90 mln.. Blijft de vraag of een bovengrens zinvol is.
- Meerjarig is er rekening gehouden met een stijging van de lasten met 2,8%. Gelet op de huidige economische situatie is dit niet reëel. De Macro Economische Verkenning van september 2022 laat het beeld zien dat er vanaf 2024 rekening gehouden moet worden met een prijsindex van meer dan 5%. Deze informatie hebben we ook vertaald naar de jaren 2024 t/m 2026. Alleen het tarief voor 2023 wordt vastgesteld door de raad. De jaren erna proberen zo correct mogelijk te prognosticeren, daarom gaan we uit van een kostenstijging van 5% in die jaren.

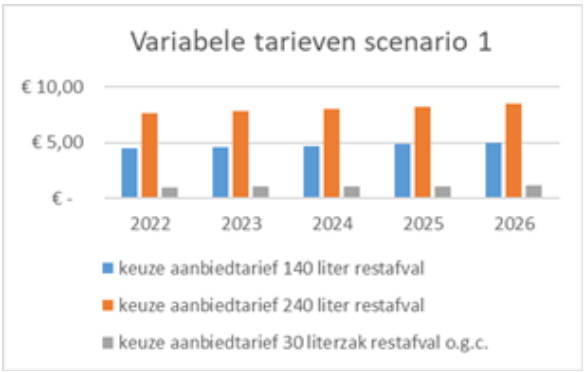
In deze tweede memo schets ik u drie bijgestelde scenario's:

1. Vast en variabel deel inflatoir aanpassen.
2. Vast en variabel deel jaarlijks met 10% aanpassen.
3. Vast deel met 5% verhogen/ variabel deel met 25% in 2023 en daarna jaarlijks 15%.

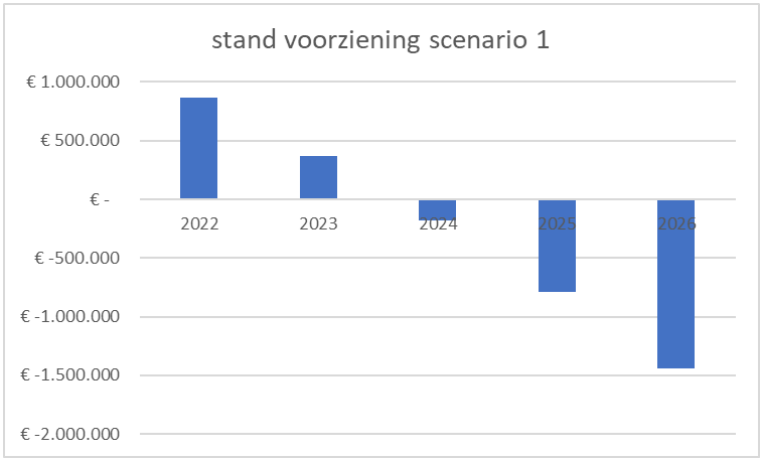
SCENARIO 1: Vast en variabel deel jaarlijks inflatoir aanpassen

Bij dit scenario passen wij slechts de inflatoire prijscorrectie toe van 2,8% voor 2023 en vanaf 2024 5% voor zowel het vaste tarief als het variabele deel (aantal ledigingen).

Doordat de kosten meer stijgen dan de opbrengsten zal er vanaf 2024 al onttrokken moeten worden uit de voorzieningen reiniging. Hieronder een grafiek met het effect van dit scenario op de stand van de voorziening per einde jaar.

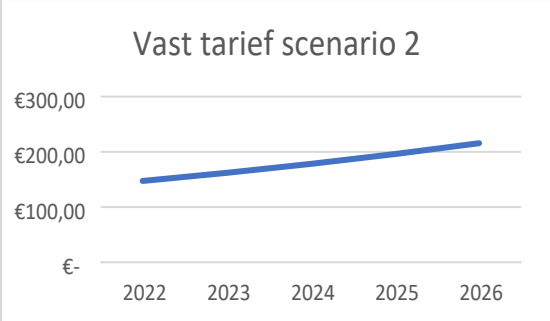

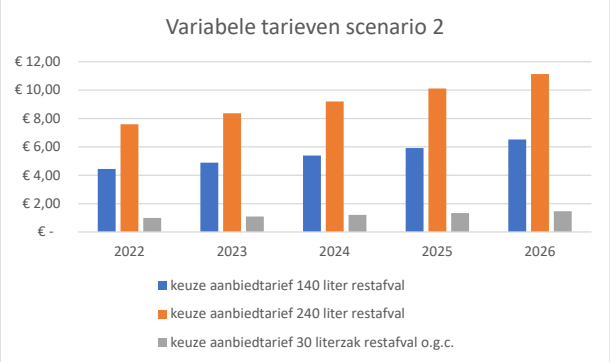
De voorziening reiniging wordt ingezet om de schommelingen op te vangen en niet direct om de reinigingstarieven te drukken. De voorziening schiet in 2024 al door het nulpunt heen en dit is niet toegestaan en überhaupt niet wenselijk.

SCENARIO 2: Vast en variabel deel jaarlijks met 10% aanpassen

Bij dit scenario passen wij voor zowel het vaste deel als het variabele deel (aantal ledigingen) de tarieven jaarlijks aan met 10%.

Op basis van de actuele calculaties en de DIFTAR ervaringscijfers van de ledigingen in de gemeente Borne ontstaat onderstaand beeld ten aanzien van de tarieven bij dit scenario.

Scenario 2 kiezen betekent een evenredige lastenstijging voor het vaste én variabele deel. Hiermee wordt elke inwoner op gelijke wijze belast. De kreet ‘de vervuiler betaalt’ gaat hierbij dus niet op.

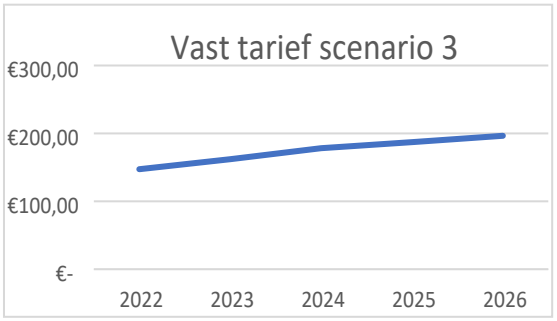
Het effect op de voorziening reiniging bij scenario 2 is minder desastreus als bij scenario 1. Het saldo schiet niet door in het rood, maar laat een beperkt positief saldo zien. Zie de tabel op de volgende pagina.

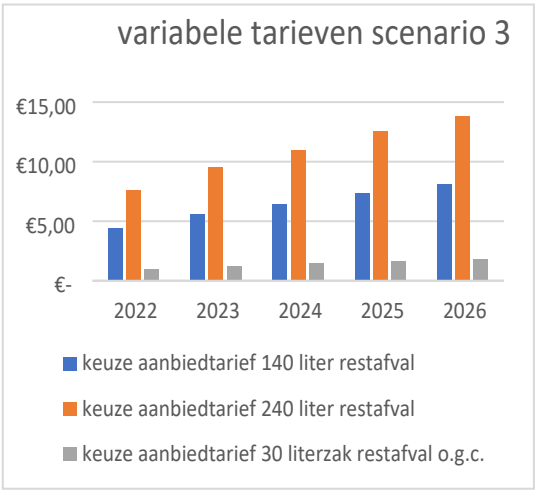

SCENARIO 3: Vast deel in 2023 en 2024 met 10% verhogen daarna 5% per jaar/ variabel deel met 25% in 2023, in 2024 en 2025 15% en vanaf 2026 10%

Bij dit scenario passen wij het vaste tarief in 2023 en 2024 aan met 10%, daarna met 5% per jaar. Daarnaast worden de variabele tarieven in 2023 incidenteel aangepast met 25%, in 2024 en 2025 met 15% en vanaf 2026 met 10% per jaar. Deze gedifferentieerde verhoging wordt bewust gemaakt om een signaal af te geven richting de burger ('de vervuiler betaalt').

Op basis van de actuele calculaties en de DIFTAR ervaringscijfers van de ledigingen in de gemeente Borne ontstaat onderstaand beeld ten aanzien van de tarieven bij dit scenario.

De voorziening reiniging blijft bij scenario 3 voldoende op niveau om schommelingen op te kunnen vangen. Hieronder een grafiek met de ontwikkeling van de stand van de voorziening. Ten opzichte van scenario 3 bij de vorige opiniërende bespreking heeft de voorziening een steviger omvang. Dit komt met name door de hogere structureel cumulatieve verhoging van het vaste tarief.

